

Filma “Gads pirms kara” apceļo kino festivālus un gaida pirmizrādi Latvijā

Publicēts: 24.11.2021.

[Festivāls](#)

[Pirmizrāde](#)

[Spēlfilma](#)

Dāvja Sīmaņa jaunākā spēlfilma “Gads pirms kara” šobrīd izrādīta jau vairāk nekā 10 festivālos, šonedēļ filmas komanda dodas uz Tallinu – vienīgo A klases festivālu Ziemeļeiropā. Savukārt režisors uzsver, ka cer drīzumā beidzot sastapties ar skatītājiem Latvijā.

Filmas *Gads pirms kara* pasaules pirmizrāde notika prestižajā Roterdamas Starptautiskajā kinofestivālā; tas ir viens no tradīcijām bagātākajiem Eiropas A klases festivāliem. Nupat filma piedzīvoja Vācijas pirmizrādi Kotbusas festivālā, kas pēdējos gados izveidojies par vienu no trim vadošajiem starptautiskajiem kinofestivāliem Vācijā. Tas fokusējas uz spēcīgiem Centrāleiropas un Austrumeiropas kino darbiem, īpaši izceļot mākslinieciski augstvērtīgi izstāstītus aktuāli reģiona sociālpolitiskos vai arī vēsturiskos stāstus, tāpēc uzaicinājums filmu “Gads pirms kara” pirmizrādīt šajā festivālā nācis kā svarīgs filmas kvalitāšu novērtējums un pagodinājums.

“Vācu skatītājs vienmēr ir ļoti atsaucīgs diskusijai pēc filmas noskatīšanās, tāpēc režisors ar interesi var uzklaust viedokļus, vērtējumu un jautājumus par filmas tematiku. Šis gadījums nebija izņēmums, un Kotbusā, kur, neskatoties uz ierobežojumiem, bija daudz skatītāju, izveidojās aktīva diskusija par 20. gadsimta sākuma vēstures vērtējumu. Turklāt skatītāji filmu uzņēma patiesi atzinīgi, kas, protams, arī ir autoram svarīgi,” par festivālā gūto pieredzi stāsta Dāvis Sīmanis.

Novembrī *Gads pirms kara* turpina savu veiksmīgi iesākto festivālu dzīvi – iepriekšējā nedēļā filma viesojās festivālā *Camerimage*, kas sevišķu uzmanību pievērš operatora darbam un atlasa filmas, kuras izceļas ar savu vizuālo kvalitāti – tas ir īpašs gods operatoram Andrejam Rudzātam. Šonedēļ, 26. novembrī, filma tiks izrādīta Tallinas Starptautiskajā kinofestivālā *Melnās naktis*, kas ir ne tikai vērienīgākais kino notikums Baltijā, bet arī vienīgais A klases festivāls Ziemeļeiropā. Šogad *Melnās naktis* atzīmē 25 gadu jubileju, un Dāvja Sīmaņa jaunākā filma iekļauta Baltijas konkursa programmā, kas ir augsts novērtējums visai filmas komandai.

Filmas producentis Roberts Vīnovskis, runājot par filmas panākumiem, uzsver: “Esmu tiešām gandarīts par novērtējumu, ko saņemam no skatītājiem, kolēģiem un filmu kritiķiem festivālos. Mūsu pasaule nemaz tik ļoti neatšķiras no tās, kurā norisinās filmas stāsts pirms vairāk kā simt gadiem – arī šodien dzīvojam ar sajūtu, ka esam lielu pārmaiņu priekšā. Tādēļ ir vērts no jauna palūkoties uz tā laika notikumiem un pārdomāt, lai labāk saskatītu iespējamus ceļus tālāk. Šī filma nav vēsturiska faktoloģiskā nozīmē, tas ir autora skatījums uz cilvēku un situācijām, kurās lēmumi un rīcības vai to trūkums izšķir nākotni. Domāju, mums ir izdevies radīt darbu, pie kura skatītāji varēs atgriezties arī pēc daudziem gadiem.”

Bija plānots, ka uz Latvijas kinoteātru ekrāniem filma *Gads pirms kara* nonāks jau šāgada novembra sākumā, Nacionālajā kinofestivālā “Lielais Kristaps” tā saņēmusi visvairāk nomināciju – 11, taču mājsēdes dēļ gan festivāls, gan filmu izrādīšana kinoteātros tika pārcelta. Režisors Dāvis Sīmanis arī pauž nožēlu par to, ka nācies atlikt pirmizrādi Latvijā: “Filma nu jau izrādīta virknē festivālu, taču man joprojām nav bijusi iespēja Latvijā klātienē pateikt milzīgu paldies visiem, kas pašreizēji strādāja, lai mūsu filma taptu!” Filmas veidotāju komanda cer, ka savus skatītājus tā satiks nākamā gada sākumā.

Vēsturiskā trillera “Gads pirms kara” centrā ir jauns cilvēks Pēteris Mālderis, viens no 20. gadsimta noslēpumainākajiem latviešiem. Filmas stāsts aspēlē viņa tragikomisko un sirreālo ceļojumu 1913. gadā, īsi pirms Pirmā pasaules kara sākuma, — laikā, kas pārvērtis pasauli. Sižeta pamatā ir sazvērestības intriga, ko Pēteris cenšas atrisināt, bet dažādie stāsta pavērsieni vienlaikus ir arī reālu vēstures notikumu atspoguļojums, tādēļ filmas galvenais varonis savā ceļā sastop virkni pazīstamu vēsturisku personību — Ļeņinu (Lauris Dzelzītis), Freidu (Ģirts Ķesteris), Staļinu (Eduards Johansons), Trocki (Gints Grāvelis) un Prustu (Jānis Putniņš), kā arī mīļoto sievieti Almu (Inga Apine), trako viedo (Juris Strenga) un citus zīmīgus personāžus. Filma ir Eiropas vēstures interpretācija, kas vēsta par vecās kultūras bojāeju.

Filmas radošo kodolu veido režisors un scenārija autors Dāvis Sīmanis, operators Andrejs Rudzāts un māksliniece Kristīne Jurjāne. Šādā sastāvā radošā komanda jau iepriekš veidojusi filmas *Pelnu sanatorija* (2016) un *Tēvs Nakts* (2018).

Filma *Gads pirms kara* ir trīs valstu kopražojums — ar *Studiju Lokomotīve* spēkus apvieno *Studio Uljana Kim* no Lietuvas un *Produkce Radim Prochazka* no Čehijas. Lietuvas pusē radošajā komandā līdzdarbojas filmas komponists, skaņu režisors un galvenais gaismu mākslinieks, savukārt no Čehijas piesaistīts galvenās lomas atveidotājs Petrs Buhta un filmas montāžas režisore Anna Rindova. Filma saņēmusi Nacionālā Kino centra finansiālu atbalstu.

Papildu informācija:

Liene Ančupāne
liene@locomotive.lv
Tel. 26443883

<https://www.nkc.gov.lv/lv/jaunums/filma-gads-pirms-kara-apcelo-kino-festivalus-un-gaida-pirmizradi-latvija>